

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 54. Clementis XI. Papæ Constitutiones & epistolæ ad diversos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

Ceterum hujus Principis, eoquod Sæc. XVIII.
 in pace Araviensi non fuisset compre- A. C. 1708.
 hensus, Monasterium & bona Calvi-
 nistæ per quinque adhuc annos usur-
 parunt, & in verba sua adegerunt, at-
 que in exequenda pace Catholicis ma-
 jora adhuc damna intulerunt, ut postea
 referremus. Interim tota hæc contro-
 versia sic usque ad annum hujus sæ-
 culi decimum septimum hæsit, ac di-
 gnissimus hic Princeps quinquennale
 exilium, acerbissimasque vexationes
 ab A catholicis sustinere coactus est,
 non sine maxima sui nominis gloria,
 & æterna Calvinianæ sectæ ignominia,
 & indelebili inhumanæ crudelitatis
 nota.

§. LIV.

*Clementis XI. Papæ Constitutiones
 & epistolæ ad diversos.*

Cum hoc anno Ecclesiæ pax, & fide- Bull. magna.
 lium quies per crebros diffidentium part. I.
 animorum conflictus, perniciofa Aca- Const. Clem.
 tholicorum molimina, & proximos ar- 36. pag. 64.
 morum strepitus plurimum turbaretur,
 hinc supremi Pastoris vigilantia ad om-
 nes casus intenta erat, & ubi ob vi-
 rium inpotentiam præsentaneis malis
 efficaciore remedio occurrere non pot-
 erat, saltem decreta, preces & monita
 oppo-

Sæc. XVIII. A. C. 1708. opposuit: præprimis ergo Pontifex ex-
 ortam in Polonia controversiam compo-
 nere statuit; cum enim Gnesnensis Metro-
 politana Ecclesia vacaret, & Pontifex
 Stanislaum Szembeckium Episcopum
 Uladislaviensem ad hanc Ecclesiam
 transferret, Uladislaviensi autem Con-
 stantinum Szianiawskium præficeret,
 mox uterque Episcopus post captam
 harum Ecclesiarum possessionem suos
 in illis officiales constituit, nihilomi-
 nus quidam ex Proceribus, cujus no-
 men tamen Papa reticet, armorum
 violentia fretus, literis ad Gnesnenses
 Canonicos datis Szembeckium Archi-
 episcopum Metropolitanæ Ecclesiæ usur-
 patorem nominans, Administratorem
 bonorum præfatæ Ecclesiæ ex eorum
 gremio eligi petiit, eisque Regiam in-
 dignationem minitatus injunxit, ut om-
 nes proventus Ecclesiæ Gnesnensis tan-
 quam vacantis cuidam Capitaneo a se
 nominato tradi curarent, pro aucto-
 randa totius patriæ militia erogandos.
 Canonicis obtemperare recusantibus &
 ipso Jurio Sedis Apostolicæ Nuntio re-
 clamante, militaribus copiis instructus,
 Gnesnam contendit, & misso Legato
 ad præfatam urbem, a Canonicis petiit,
 ut Officiali, quem Archiepiscopus con-
 stituerat, amoto regimen dictæ Eccle-
 siæ, & bonorum administrationem
 ipsemet

Sæc. XVIII.
A. C. 1708.

ipsimet fusciperent, secus hanc Ecclesiam & bona funditus evertenda fore. His minis territi Canonici (declarata tamen obedientia erga S Sedem) reluctantes nonnullis Administratorem die tertia Octobris elegerunt Joannem Cluzenski Episcopum Gratianopolitanum, cujus etiam electionem copiis adhuc urbem circumfidentibus die vigesima prima ejusdem Mensis ratam habuere. Eadem quoque violentia Adelbertus Ignatius Bardzinski in Administratorem Ecclesiæ Uladislaviensis electus est: Verum Pontifex utriusque Electionem, tanquam Ecclesiasticæ libertati contrariam cum omnibus inde secuturis die quarta Februarii reprobavit, prohibuitque, ne recens electi Administratores sese in præfatarum Ecclesiarum regimen ingererent. Denique omnes fautores, vel auxilium consiliumque præstantes excommunicationis soli Pontifici reservatæ pœna perstrinxit. Insuper die sexta Decembris decrevit, ut festum Conceptionis B. V. M. Immaculatæ de præcepto ubique observetur.

Postquam vero Sueciæ Rex compositis cum Cæsare controversiis in Poloniam rediit, primo Stanislaum Regem in suo solio firmare, & postea Moscoviæ Ducem pariter Regno exuere

Hist. Eccles. Tom. LXVII. Bbb sta-

Sæc. XVIII. statuit, utque primi consilii successum
A.C. 1708. obtineret, Stanislaum ad indicenda
 Regni comitia induxit, ut minus plenæ
 ac legitimæ suæ electioni major vis &
 robur unanimi Nobilium suffragio ac-
 cederet: post inutilem tamen aliquot
 hebdomadarum moram comitia in ni-
 hilum abiire, & Sueciæ Rex post an-
 ceptum cum Moscis prælium bina clade
 prostratus est: nihilominus Pontifex,
 quamprimum de hisce Regni comitiis
 notitiam habuit, veritus, ne in illis
 hæretici Ecclesiæ Romanæ jura ag-
 gredi, & Catholicos supplantare ten-
 tarent, Archiepiscopos & Episcopos,
 necnon Senatores & Equites datis li-
 teris die decima quarta Januarii im-
 pense rogabat, ut in hisce comitiis
 A catholicorum dolis & conatibus ob-
 sistant, Sedisque Apostolicæ jura stre-
 nue tueantur.

Nuntiatum quoque erat Pontifici,
 quod in ditione Bergensi ac Juliaceni,
 atque in aliis Electoris Palatini locis
 Consilium Ecclesiasticum, quod tamen
 potissimum ex laicis constabat, Düssel-
 dorpium aliquot abhinc annis creatum,
 non sine libertatis Ecclesiasticæ & Epi-
 scopalis Ordinis damno in Colonia &
 Leodiensi Diæcesibus, Ecclesiasticos in
 jus coram Judicibus laicis sub multis
 pecuniariis vocarit, illos etiam & eo-
 rum

Sæc. XVIII.
A. C. 1708.

rum bona oneribus impositis gravet, exactiones ab eis exigat, sibi que potestatem arroget cognoscendi de causis Ecclesiasticis etiam beneficiis, & procedendi jus sibi vindicet contra quoscunque Regulares & exemptos interdictione illis appellatione, ac denique acriter in eos animadvertendi, si se hujusmodi judicii mandatis subtrahant. Insuper etiam sibi attribuat jus visitandi Ecclesias, corrigendi excessus, constituendi laicos ad inquirendas Ecclesiasticæ administrationis rationes, atque examinandi jam a Synodo approbatos animarum Pastores &c. Eapropter Pontifex ab eodem Electore enixe flagitabat, ut præfatum Consilium ab attingendis Ecclesiasticis ac spiritualibus rebus abstinere jubeat, & læsa Ecclesiæ jura resarciri curet: cum vero Calvinistæ Plurii & Clavennæ in Helvetia sub gravibus pœnis Syndicis injunxissent, ut quamprimum eis traderent omnia documenta ad Hospitale S. Cassiani pertinentia, hinc Pontifex, veritus, ne Calvinistæ pia hæc loca pro suo more Catholicis & Ecclesiasticæ auctoritati subtrahant, die vigesima octava Januarii Curiensem Episcopum excitavit, ut ejusmodi conatibus Catholicorum strenue obfisteret. Cum Armeni schismatici & hæretici præcipue

Bbb 2

pue

Sæc. XVIII. A. C. 1708. pue Constantinopoli continuis insidiis & calumniis apud impios Judices Ottomanicos extremam Catholicis perniciem & damna inferrent, & nonnulli metu mortis territi ad schismaticorum castra transiissent, re comperta Pontifex die decima octava Februarii Marchionem de Ferriol Gallici Regis in Urbe Constantinopolitana Oratorem dilaudato ejus pro Catholicis Zelo & studiis, rogabat, quatenus in acta Cosmæ Sacerdotis Catholici Armeni, qui coram Turcis & hæreticis veritatis testimonium palam protulit, & in confessione veræ fidei martyrium subiit, diligenter inquirat, ut ejus constantia Armenis fidei desertoribus opponi posset.

Communis quoque rumor serpebat, quod ditiones & proventus ad Hildesensem Episcopatum spectantes Duci Hannoverano in pignus sint tradendi pro ingenti pecuniæ summa, quam ipsemet ad perferendos belli sumptus Cæsari se mutuo daturum pollicebatur, id cum Pontifex intelligeret, grave scandalum, si Ecclesiæ bona Principi Acatholico in usus profanos traderentur, oriri, Ecclesiam turpi servituti subjici, injuriam & contemptum Ecclesiasticæ dignitati ac religioni inferri ratus, ab hoc pacto Cæsarem & Canonicos abstertere nitebatur, hancque

in rem die vigesima quinta Februarii ad Imperatricem Viduam, Cardinales Lambertium, & Saxo - Citiensem, & ad Electores Moguntinum, Trevirensium, & Palatinum, necnon ad Inghilbertum Biscoff Cæsaris Confessarium literas dedit, simulque Canonicos de implorata horum ope certiores reddidit. Jam anno priori die duodecima Aprilis Pontifex Ludovicum XIV. Franciæ Regem monuit, ut quæ tam in Parisiensi quam in aliis Gallicæ Provinciæ Conventibus Fratrum Eremitarum Discalceatorum Ordinis S. Augustini laica auctoritate statuisset, & quosdam suis officiis neque admissa appellatione contra S. Canonum & Ordinis statuta amoveri præcepisset, abrogaret, non quod recto dicti Ordinis regimini non congruerent, sed quia *Laicis etsi Protectoribus de Ecclesiasticis causis auctoritate propria cognoscere non licet*, sed collapsa disciplina vel per Ordinis Superiores, vel auctoritate Sedis Apostolicæ restauranda esset, idem quoque Pontifex hoc etiam anno die tertia Martii a Rege petebat.

Sub idem tempus Sacerdos quidam Bruxellensis nomine Guilielmus Vandenesse Parochus Ecclesiæ ad S. Catharinam iudicio ac sententiæ in causa mere Ecclesiastica ab Humberto Mechliniensi Archiepiscopo lata reluctari

Sæc. XVIII.

A. C. 1708.

Sæc. XVIII. audebat, & Constitutioni Pontificiæ
A. C. 1708. nuper contra Jansenii errores subscribere, palam & pertinaciter renuebat, hinc idem Archiepiscopus post iterata monita huic contumaci Sacerdoti potestatem clavium interdixit. Hic vero ut has pœnas eluderet, Senatus Brabantini auxilium imploravit, a quo etiam decretum fuit promulgatum, ac publicis in locis affixum, vi cuius Archiepiscopo, ut suas literas *monitoriales* irritaret, injunctum, simulque omnibus tam Ecclesiasticis quam laicis sub pœnis, quibus publicæ pacis perturbatores puniri solent, præceptum, ut censuris ibidem interminatis nullatenus obediant, easque nullius roboris esse reputent: Postquam vero id ad aures summi Pontificis pervenerat, ipse datis die tertia Martii ad Archiepiscopum literis eundem laudavit, quod præfatum Sacerdotem ad præstandam debitam Ecclesiæ obedientiam salutaribus monitis adducere conatus sit, quibus tamen incassum tentatis Archiepiscopum excitavit, ut extrema adhibiturus remedia in contumacem *districto spiritali mucrone* sæviret, eumque Ecclesiasticis censuris innodatum declararet: Hunc in finem Pontifex die vigesima nona Martii S. Romanæ Inquisitionis decretum, quo Brabantini Consilii edictum

dictum damnatur, nullumque declaratur, typis excusum ad præfatum Archiepiscopum transmisit, illudque Romæ die decima Aprilis consuetis in locis affigi jussit, Cæsarisque patrocini die septima ejusdem Mensis per literas imploravit, eo fine, ut præfati Consilii audacia cohiberi, & salva Archiepiscopi dignitate, immunitati Ecclesiasticæ illata damna refarciri juberet: idem a Cardinalibus Lambergio & Saxo-Citiensi, Moguntino Archiepiscopo & Episcopo Osnabrugensi, necnon Electore Palatino petebat.

Sæc. XVIII.
A. C. 1708.

Sub idem tempus Augustus Poloniæ Rex Dresdæ prope suum Palatium in commodum Catholicorum Ecclesiam erexit, hocque anno ibidem P. Carolus Mauritius Vota Jesuita primum Sacrum celebravit, gaudium vero inde conceptum Papa die vigesima octava Aprilis Principi Egoni de Fürstenberg, qui pro eodem Rege Saxonie regimini præerat, datis literis testabatur, cui etiam enixe commendabat, ut præfati Regis Filium in Catholica religione institui curaret.

Perscripserat Romam die octava Julii Anno 1704. ex Calamba Thomas de Endaya in Insulis Philippinis supremus castrorum Præfectus, quod Cardinalem de Tournon ibidem exceperit, quo-

Sæc. XVIII. circa Pontifex hoc anno, quo ejus literas receperat, die trigesima Junii eundem promeritis laudibus prosequabatur, eoquod præfatum Cardinalem, & Apostolicos Missionarios omnibus humanitatis & amoris significationibus honorasset: paulo post a Maigroto Cononensi Episcopo Pontifex literas ex Civitate Gallois in Hibernia die quarta Maij anni prioris scriptas recepit, quibus idem suum ex Sinarum Imperio in Europam adventum significabat: gratulabatur quidem hunc Præfulem in Gallias incolumem esse reversum, moleste tamen ferebat, quod ea, quæ Sinicæ Missionis statum concernunt, parcius tetigisset, ea persuasionem, quod Tournonius jam omnia fusius describerit, cum tamen Papa ultra biennium nullas ab eo literas recepisset, aliunde autem plurimum vereretur, ne remotissimi illius gregis tranquillitas interisset, & Evangelicæ veritati dilatandæ via non parum fuisset obstructa. Præterea Pontifex Coloniensis Diæcesis Visitatorem Apostolicum constituit Joannem Baptistam de Bussi Tarsensem Archiepiscopum Nuntium Apostolicum, & Lothario Archiepiscopo Moguntino obsequium & cumulatam quotidie curam Coniutorem in administranda Bambergensi Ecclesia cum futura successione dare statuit.

statuit, suumque propositum tam præ-
 fato Archiepiscopo, quam Bamber-
 gensibus Canonicis aperuit; cum vero
 Imperator Ratisbonæ, Coloniae & Leo-
 dii submoto Vicario generali, quem
 Episcopi nominarunt, alium Canoni-
 cum, exquisito tamen prius consensu
 Cæsarei Administri eligi postulasset,
 Pontifex jura Episcoporum & Sedis
 Apostolicæ priorem electionem confir-
 mantis violari ratus, Ratisbonenses
 Canonicos, eoquod huic petitioni ob-
 stiterint, laudavit, ceteros vero hor-
 tabatur, ne cederent, cum omnes
 ejusmodi Vicarii actus forent nulli.

Sæc. XVIII.
 A. C. 1708.

Non sine lætitia Pontifex comper-
 erat, Eberhardum Ludovicum Wir-
 tenbergicum Ducem de ejuranda hæresi
 & amplectenda fide Catholica cogitare,
 eapropter die quarta Augusti Mogun-
 tinum, Trevirenses & Palatinum S.
 R. J. Electores, necnon Monasterien-
 sem, Herbipolensem, Basileensem, &
 Constantiensem Episcopos, Abbatem
 Principem S. Galli & Cantones Helve-
 ticos urgebat, ut tam salutare consi-
 lium ad exitum perducere, & impedi-
 menta submoveri adlaborarent. Deni-
 que die duodecima Martii Mauritium
 a S. Theresia Carmelitam Excalceatum
 ob vitæ puritatem, probitatem & mo-
 rum honestatem ac Catholicæ Religio-

Sæc XVIII nis Zelum, & virtutum multiplicium
 A. C. 1708. dona celeberrimum Anastasiopolitanæ
 apud infideles Ecclesiæ Episcopum &
 Vicarium Apostolicum in Indiis Ori-
 entalibus constituit.

§. LV.

*Diversæ SS. Congregationum deci-
 siones.*

Bull. part. 2. pag. 254.
Decis. SS. Congr. Rit. Concil. Episc. &c.
 Præter plurima decreta, quæ hoc
 anno a S. Congregationibus ema-
 narunt, Cardinalis Carpegna summi
 Pontificis Vicarius Generalis die se-
 cunda Aprilis vetuit, ne Judæi famu-
 lis Christianis utantur, nec in Chri-
 stianorum, minus Sacerdotum ædibus
 in diebus Dominicis & festis laborent,
 nec Christianis vendant aut donent
 suum panem Azymum: Idem quoque
 die duodecima Decembris statuit
 quod Moniales, quamvis non teneantur
 Confessariis extraordinariis confiteri,
 se tamen illis sistere obstringantur, ut
 monita salutis recipiant, & actum sub-
 jectiōnis exerceant, eisque S. Congrega-
 tio Regularium prohibuit, ne occasione
 officiorum, v. g. Sacrifiæ &c. ullas ex-
 pensas proprio earum nomine faciant,
 suisque Parentibus propterea molestæ
 accidant. Censuit quoque S. Rituum
 Congregatio die decima quinta Martii,
 Vica-